

REGLUGERÐ

um Byggðastofnun.

I. KAFLI

Hlutverk.

1. gr.

Byggðastofnun er sjálfstæð stofnun í eigu íslenska ríkisins og heyrir undir forsætisráðherra.

2. gr.

Hlutverk Byggðastofnunar er að stuðla að þjóðfélagslega hagkvæmri þróun byggðar í landinu. Aðgerðir hennar skulu miða að því að styrkja og efla byggð í landinu, sem fái staðist til lengdar og þar sem rekin er fjölbætt atvinnustarfsemi og þjónusta.

3. gr.

Byggðastofnun fylgist með þróun byggðar í landinu. Í starfi sínu skal stofnunin fylgja eftir stefnumarkandi áætlunum í byggðamálum, sem Alþingi hefur samþykkt. Stofnunin getur gert eða látið gera áætlanir um þróun byggðar og atvinnulífs í þeim tilgangi að treysta búsetu og atvinnu í byggðum landsins.

Í samræmi við hlutverk stofnunarinnar veitir hún lán eða annan fjárhagslegan stuðning í því skyni meðal annars að bæta aðstöðu til búsetu í einstökum byggðarlögum og koma í veg fyrir að óæskileg byggðaröskun eigi sér stað eða lífvænlegar byggðir fari í eyði.

II. KAFLI

Stjórn.

4. gr.

Stjórn Byggðastofnunar er skipuð 7 mönnum kosnum hlutfallskosningu á Alþingi að afstöðnum almennum þingkosningum. Kosnir skulu jafnmargir varamenn. Forsætisráðherra skipar formann og varaformann úr hópi hinna þingkjörnu stjórnarmanna. Formaður stjórnarinnar boðar hana til fundar. Á stjórnarfundum ræður afl atkvæða. Forsætisráðherra ákveður þóknun stjórnarinnar.

5. gr.

Verkefni stjórnar Byggðastofnunar eru meðal annars þessi:

1. Að ákveða starfsskipulag stofnunarinnar að því leyti sem það er ekki gert í reglugerð þessari.
2. Að ákveða starfsáætlun fyrir stofnunina til eins árs í senn, þar á meðal hverjar byggðaáætlanir skuli gerðar á vegum hennar. Starfsáætlun skal endurskoða á árinu eftir því sem þurfa þykir.
3. Að ákveða rekstraráætlun fyrir stofnunina til eins árs í senn.
4. Að fjalla um allar byggðaáætlanir sem gerðar eru á vegum stofnunarinnar eða lagðar eru fyrir stjórnina til samþykktar, sbr. 9. gr. laga nr. 64/1985.
5. Að fjalla um skýrslur stofnunarinnar um starfsemi hennar.
6. Að taka ákvarðanir um lántöku, sbr. 18. gr. laga nr. 64/1985 og 3.-4. gr. laga nr. 39/1991.
7. Að setja reglur um lánakjör stofnunarinnar.

8. Að taka ákvarðanir um veitingu lána og ábyrgða, svo og óafturkræf framlög, sem stofnunin veitir í samræmi við lög og reglugerð þessa.

Í upphafi hvers árs skal stjórn Byggðastofnunar, að fenginni tillögu forstjóra, samþykka áætlun um starfsemi stofnunarinnar á viðkomandi ári. Áætlun þessi skal vera í þremur hlutum: Starfsáætlun, rekstraráætlun og heildarútlánaáætlun. Ofangreindar áætlanir skulu sendar forsætisráðherra til kynningar eigi síðar en 15. febrúar ár hvert.

Í starfsáætlun skal fjallað um þau verkefni sem stjórn stofnunarinnar vill að unnið sé að og ekki teljast til venjubundinna verka. Forstjóra er heimilt að ákveða að unnið sé að verkefnum sem ráðherra óskar eftir að stofnunin taki að sér fyrir ráðuneyti sitt eða önnur ráðuneyti. Sérfræðiálit stofnunarinnar skulu unnin á ábyrgð forstjóra og viðkomandi sérfræðinga, enda skal tekið fram að svo sé.

Í rekstraráætlun skal greina á milli lánastarfsemi og annarrar starfsemi stofnunarinnar. Þar skal koma fram m.a. hvernig framlögum á fjárlögum og öðrum tekjum skal ráðstafað í rekstur stofnunarinnar, kostnaðarþátttöku vegna atvinnuráðgjafa, og í framlög til átaks- og þróunarverkefna. Í rekstraráætlun fyrir lánastarfsemi skulu koma fram áætlaðar tekjur hennar, sem eru ávöxtun fjármuna og sértekjur. Þar skulu einnig koma fram áætluð gjöld, sem eru sá hluti rekstrarútgjalda er af lánastarfseminni leiðir, auk nauðsynlegra framlaga í afskriftarreikning útlána vegna almennra lána annars vegar og vegna áhættulána hins vegar. Með áhættulánum er átt við lán með meiri áhættu en vaxtamunur þeirra getur greitt.

Í heildarútlánaáætlun skal vera stefnumótun fyrir útlán, ábyrgðir, hlutafjárþátttöku og styrkveitingar stofnunarinnar. Í tillögunni skal móta stefnu um þá landshluta og atvinnugreinar sem stofnunin mun beina aðstoð sinni til á árinu. Þar skal m.a. koma fram með hvaða hætti aðstoðin skal veitt, hvaða tilefni réttlæti aðstoð og með hvaða skilyrðum aðstoðin skuli veitt. Þar skulu einnig vera þær vinnureglur um veitingu aðstoðar sem þurfa þykja. Stefnumörkunin skal vera í samræmi við stefnumarkandi áætlun í byggðamálum sem Alþingi hefur samþykkt, sbr. 10. gr. þessarar reglugerðar.

6. gr.

Stjórn Byggðastofnunar skal við afgreiðslu lána, ábyrgða, óafturkræfra framlaga og aðrar ákvarðanir sínar gæta jafnræðis milli aðila sem eru í sömu eða sambærilegri aðstöðu. Þess skal sérstaklega gætt að fyrirgreiðsla stofnunarinnar til fyrirtækja og einstaklinga raski ekki samkeppnisaðstöðu annarra atvinnufyrirtækja á landsbyggðinni.

III. KAFLI

Forstjóri.

7. gr.

Forsætisráðherra skipar forstjóra Byggðastofnunar til fimm ára í senn til að annast daglega stjórn stofnunarinnar. Forstöðumaður fyrirtækjasviðs skal vera staðgengill forstjóra.

8. gr.

Verkefni forstjóra Byggðastofnunar eru meðal annars þessi:

1. Að stjórna daglegum rekstri stofnunarinnar.
2. Að gera tillögur til stjórnar um starfsskipulag stofnunarinnar.
3. Að gera tillögur til stjórnar um áætlanagerð á vegum stofnunarinnar.
4. Að gera tillögur um afgreiðslu á byggðaaætlunum sem lagðar eru fyrir stjórn stofnunarinnar.
5. Að gera tillögur um árlega heildarútlánaáætlun, svo og tillögur um veitingu einstakra lána, ábyrgða og óafturkræfra framlaga stofnunarinnar.
6. Að ráða stofnuninni starfsfólk innan ramma fjárhagsáætlunar.

IV. KAFLI

Skipulag.

9. gr.

Starfsemi á aðalskrifstofu Byggðastofnunar skal, auk skrifstofu forstjóra, skiptast í eftirtalin svið:

- a) Rekstrarsvið annast m.a. rekstur stofnunarinnar, bókhald, útborganir og innheimtu lána, ásamt gerð rekstrar- og greiðsluáætlana.
- b) Þróunarsvið annast m.a. úrvinnslu upplýsinga um þróun byggðar og hefur umsjón með gerð byggðaaætlana, úttektum og öðru þróunarstarfi. Byggðastofnun skal heimilt að staðsetja þróunarsvið stofnunarinnar utan aðalskrifstofu hennar.
- c) Fyrirtækjasvið hefur m.a. umsjón með umsóknum um lán, gerð skuldabréfa, úttektum á fyrirtækjum og atvinnulífi og sérfræðiaðstoð vegna þess.
- d) Lögfræðisvið annast m.a. lögfræðileg verkefni, innheimtu og yfirstjórn skjalagerðar.

Byggðastofnun skal heimilt að reka svæðisskrifstofur auk aðalskrifstofu stofnunarinnar og skal stjórn stofnunarinnar ákveða svæðaskiptingu á milli þeirra. Svæðisskrifstofur annast samskipti við íbúa á sínu starfssvæði og sinna auk þess sérstöðum verkefnum sem forstjóri felur þeim. Forstjóri Byggðastofnunar ræður forstöðumann fyrir hvert starfssvið á aðalskrifstofu og svæðisskrifstofur stofnunarinnar.

V. KAFLI

Byggðaaætlanir.

10. gr.

Byggðastofnun gerir tillögu að stefnumótandi áætlun í byggðamálum til fjögurra ára í senn í samræmi við 8. gr. laga nr. 64/1985, sbr. lög nr. 39/1991. Forsætisráðherra leggur tillöguna fyrir Alþingi til afgreiðslu í formi þingsályktunar.

Í tillögunni skal koma fram stefna ríkisstjórnar í byggðamálum og tengsl hennar við almenna stefnu í efnahags- og atvinnumálum, svo og við áætlanir á sviði opinberrar þjónustu í landinu.

Í því skyni kynnir forsætisráðherra Byggðastofnun, þegar vinna að undirbúningi tillögunnar hefst, stefnu ríkisstjórnarinnar í byggðamálum og á hvaða atriði lögð skuli áhersla við gerð áætlunarinnar.

Í forsendum tillögunnar gerir Byggðastofnun grein fyrir ástandi og horfum í þróun byggðar í einstökum landshlutum og markmiðum sem æskileg eru talin og þjóðhagslega hagkvæmt að stefna að í þróun byggðar landsins í heild. Jafnframt skal í forsendum tillögunnar gerð úttekt á áhrifum þeirrar fjárhagslegu fyrirgreiðslu sem Byggðastofnun hefur veitt, frá því að síðasta áætlun var gerð, á þróun byggðar í landinu.

Stefnumótandi áætlun í byggðamálum skal fjalla um þær aðgerðir í byggðamálum sem lagt er til að ríkisvaldið grípi til og hversu miklu fé þurfi að veita til þeirra á hverju ári áætlunarinnar. Skal þar fjallað um aðgerðir sem Byggðastofnun og öðrum opinberum aðilum er ætlað að framkvæma.

Við gerð áætlunarinnar skal Byggðastofnun hafa samráð við ráðuneyti, Þjóðhagsstofnun, sveitarfélög og samtök þeirra og aðra aðila sem þurfa þykir. Hagstofu Íslands, Þjóðhagsstofnun og öðrum ríkisstofnunum eða sveitarfélögum er rétt að veita Byggðastofnun þær upplýsingar sem hún telur nauðsynlegar til slíkrar áætlunargerðar.

Samþykkt á byggðaaætlun skal endurskoða á tveggja ára fresti.

11. gr.

Stjórn Bygðastofnunar fjallar um stefnumótandi hluta byggðaaætlunar við undirbúning hennar. Hún fylgist með framkvæmd þeirra þátta hennar sem Alþingi felur henni.

12. gr.

Svæðisbundnar byggðaaætlanir skulu hafa að geyma greinargerð um ástand og horfur í þróun byggðar á viðkomandi svæði og markmiðum sem æskileg eru talin með tilliti til þjóðhagslegrar hagkvæmni byggðar í landinu. Að jafnaði skal hver áætlun taka til svæðis sem telja má sameiginlegt atvinnusvæði. Svæðisbundnar byggðaaætlanir skulu gerðar til 4ra ára.

Í svæðisbundinni byggðaaætlun skal fjallað um það hverjar af aðgerðum ríkisvaldsins í byggðamálum koma til framkvæmda á viðkomandi svæði og hversu miklu fé ríki og heima- aðilar hyggjast veita til atvinnuþróunarstarfs.

Stjórn Bygðastofnunar tekur ákvörðun um hvaða svæðisbundnu byggðaaætlanir skulu unnar á vegum stofnunarinnar og fylgist með gerð þeirra. Slíkar byggðaaætlanir skulu vera í samræmi við og unnar á grundvelli stefnumótandi áætlunar í byggðamálum sem Alþingi hefur samþykkt. Jafnframt skal hverju sinni endurskoða fyrirbyggjandi svæðisbundnar byggðaaætlanir með hliðsjón af þeirri áætlun sem Alþingi hefur samþykkt.

Svæðisbundnar byggðaaætlanir skulu unnar í samvinnu við sveitarstjórnir á viðkomandi svæði og þau ráðuneyti sem við eiga. Í slíkri áætlun skal vera sameiginleg stefnumörkun og útfærsla ríkis og viðkomandi sveitarstjórna um opinberar framkvæmdir og skipulag opin- berrar þjónustu á svæðinu.

Áður en svæðisbundin byggðaaætlun hlýtur samþykki stjórnar Bygðastofnunar, skal sveitarstjórnnum á viðkomandi svæði og hlutaðeigandi héraðsnefnd gefinn kostur á að fjalla um tillögu að áætluninni og skila athugasemdum sínum til stjórnar Bygðastofnunar.

Svæðisbundnar byggðaaætlanir, sem stjórn Bygðastofnunar hefur samþykkt, skulu sendar forsætisráðherra sem kynnir þær ríkisstjórn og Alþingi.

VI. KAFLI

Atvinnuþróunarfélög.

13. gr.

Bygðastofnun getur átt aðild að atvinnuþróunarfélögum á landsbyggðinni. Í slíkum félögum starfa sveitarfélög, samtök sveitarfélaga og launþega, atvinnufyrirtæki og aðrir aðilar sem vilja taka þátt í og láta sig varða alhliða þróun og nýsköpun í atvinnulífi á við- komandi svæði. Í þeim atvinnuþróunarfélögum sem Bygðastofnun tekur þátt í skal fulltrúi hennar að jafnaði eiga sæti í stjórn þeirra.

Stærð félagssvæðis atvinnuþróunarfélaga fer eftir aðstæðum í hverju héraði. Stjórn Bygðastofnunar veitir stuðning við stofnun og rekstur atvinnuþróunarfélaga á landsbyggð- inni á grundvelli umsókna frá þeim.

14. gr.

Bygðastofnun veitir, að fenginni umsókn atvinnuþróunarfélaga, styrki til verkefna á vegum þeirra á sviði þróunar og nýsköpunar í atvinnulífi á félagssvæðinu.

Bygðastofnun hefur samráð við tæknistofnanir atvinnuvega, stofnlánasjóði, mennta- stofnanir og aðra aðila sem vinna að hliðstæðum verkefnum og beitir sér fyrir samstarfi um stuðning við framkvæmd þeirra verkefna sem hún metur styrkhæf. Stjórn stofnunarinnar setur nánari reglur um þessar styrkveitingar.

VII. KAFLI Atvinnuráðgjafar.

15. gr.

Í hverju kjördæmi skal starfa a.m.k. einn atvinnuráðgjafi. Hlutverk hans er að stunda almenna atvinnuráðgjöf á starfssvæði sínu.

Byggðastofnun skal hafa frumkvæði að því að gert verði samkomulag um starf atvinnuráðgjafa milli sveitarfélaga, samtaka þeirra, félaga vinnuveitenda og launþega og annarra aðila sem rétt þykir að eigi aðild að starfi atvinnuráðgjafa í viðkomandi kjördæmi. Í þeim samningi skal kveðið á um skiptingu kostnaðar af starfi atvinnuráðgjafa, starfsskyldur hans og stjórn og eftirlit með starfi hans. Byggðastofnun skal að jafnaði greiða hluta kostnaðar við starf a.m.k. eins atvinnuráðgjafa í hverju kjördæmi, en auk þess veitir stofnunin faglega ráðgjöf og aðstoðar atvinnuráðgjafa við störf þeirra.

Atvinnuráðgjafi skal hafa samstarf við aðra aðila sem vinna að ráðgjafar- og leiðbeiningarstarfi á sviði atvinnumála í kjördæminu.

Atvinnuráðgjafar kjördæmanna skulu einnig vinna að samstarfi atvinnuþróunarfélaga innan viðkomandi kjördæmis og er heimilt að fela þeim framkvæmdastjórn þeirra ef um semst.

VIII. KAFLI Lán og annar fjárhagslegur stuðningur.

16. gr.

Byggðastofnun veitir fjárhagslega fyrirgreiðslu í samræmi við hlutverk sitt, skv. 2. og 3. gr. laga um Byggðastofnun, nr. 64/1985, og byggðaaætlanir er gerðar hafa verið á grundvelli 8. gr. sömu laga, sbr. lög nr. 39/1991.

Fjárhagsleg fyrirgreiðsla skal byggjast á umsóknum, nema verið sé að afstýra neyðar-ástandi í atvinnu- og byggðamálum.

Forstjóri skal sjá til þess að unnin sé skrifleg greinargerð vegna allra tillagna um afgreiðslu einstakra lánsúmsókna, veitingu ábyrgða, hlutafjárframlaga og óafturkræfra framlaga, sem teknar eru til afgreiðslu á stjórnarfundum. Þessar greinargerðir skulu sendar stjórnarmönnum fyrir stjórnarfundi. Forstjóri skal sjá til þess að erindi sem berast stofnuninni einni viku fyrir stjórnarfund eða fyrr séu lögð fram til afgreiðslu á þeim stjórnarfundi.

Stjórn stofnunarinnar getur veitt forstjóra heimild til að ákveða almennar lánveitingar að fjárhæð allt að 10 millj. kr. í hverju einstöku tilviki án þess að fyrir liggi samþykki stjórnar. Akvarðanir forstjóra skulu byggjast á almennum reglum sem stjórnin setur.

Styrkir skulu veittir til verkefna á sviði nýsköpunar í atvinnumálum og til byggðamála almennt. Byggðastofnun skal og skilgreina afmörkuð áherslusvið er njóti forgangs hvað styrkveitingar varðar. Einstakar styrkveitingar til fyrirtækja og einstaklinga skulu vera að hámarki 4 millj. kr. vegna eins og sama verkefnis á ári og skal ekkert verkefni njóta styrkja í lengri tíma en þrjú ár. Undanþegnir frá þessum fjárhæðarmörkum eru styrkir sem veittir eru á grundvelli ákvæða búvörulaga.

Auglýsa skal eftir umsóknum um styrki og skal umsóknarfrestur vera a.m.k. 4 vikur. Í auglýsingu skal greina frá skilyrðum styrkhæfis, tilgreina áherslusvið og hvaða gögnum beri að skila. Þá skal koma fram hve há fjárhæð er til ráðstöfunar og á hvaða bili einstaka styrkir geta verið. Skulu auglýsingar birtast í a.m.k. einu dagblaði sem gefið er út á landsvísu.

Umsóknir skulu vera á sérstökum eyðublöðum sem stofnunin lætur í té. Umsóknum skulu fylgja viðeigandi gögn, svo sem greinargerð um fyrirhugað verkefni, upplýsingar um fjárhagsstöðu og rekstrar- og kostnaðaráætlanir. Lögð skal áhersla á vandaðan undirbúning

verkefna. Umsækjandi skal upplýsa um opinbera styrki og fjárhagsaðstoð sem hann hefur fengið á síðustu þremur árum.

Styrkjum skal úthluta einu sinni til tvisvar á ári. Umsóknarfrestur við vorúthlutun skal vera til 1. apríl og skal úthlutun lokið fyrir maílok. Ef fénu verður ekki öllu ráðstafað í þeirri úthlutun skal auglýsa aftur með umsóknarfresti til 1. október og skal úthlutun lokið fyrir nóvemberlok.

Skuldbindandi styrkloforð skulu að jafnaði veitt til 6 mánaða í senn og skal þar tilgreina skilmála sem stofnunin setur fyrir greiðslu styrkfjár. Hafi verkefni ekki hafist innan þess tíma fellur hið skuldbindandi loforð niður. Áður en til útborgunar kemur skulu umsækjendur skila greinargerð um framvindu verkefnisins.

Styrkir Byggðastofnunar til nýsköpunar- og atvinnuþróunarverkefna skulu að jafnaði ekki vera hærri en 40% af kostnaði, en lægri vegna fjárfestingar, sbr. 17. gr.

17. gr.

Byggðastofnun er heimilt að veita fjárhagslega aðstoð utan höfuðborgarsvæðisins. Með höfuðborgarsvæðinu er átt við eftirtalin sveitarfélög: Hafnarfjarðarkaupstað, Garðabæ, Bessastaðahrepp, Kópavogskaupstað, Seltjarnarneskaupstað, Reykjavíkurborg, Mosfellsbæ, Kjalarneshrepp og Kjósarhrepp.

Um veitingu fjárhagsaðstoðar Byggðastofnunar til atvinnurekstrar gilda ákvæði samningsins um Evrópska efnahagssvæðið, sbr. lög nr. 2/1993. Með fjárhagsaðstoð er átt við hvers konar aðstoð eða ívilnun og í hvaða formi sem er.

Aðstoð sem fellur undir c-lið 3. mgr. 61. gr. EES-samningsins vegna fjárfestinga skal ekki nema hærri fjárhæð en svarar til 17%, að teknu tilliti til tekjuskatts, af upphaflegum stofnkostnaði vegna starfsstöðvar eða breytinga á henni. Til viðbótar er heimilt að veita smáum og meðalstórum fyrirtækjum aðstoð er svarar til allt að 10% af sömu kostnaðarþáttum, sbr. skilgreiningu 10.2 í leiðbeiningarreglum Eftirlitsstofnunar EFTA um ríkisaðstoð. Reglurnar eru birtar í EES-viðbæti við stjórnartíðindi EB. Framangreindir hundraðshlutar eru hámarksviðmiðanir fyrir alla opinbera fjárhagsaðstoð til sama verkefnis.

Við útreikning og mat á veittri aðstoð skal miða við þá ávöxtun sem fengist hefði við eðlilegar markaðsaðstæður hverju sinni.

18. gr.

Stjórn Byggðastofnunar ákveður lánakjör stofnunarinnar. Skal í því efni bæði höfð hliðsjón af fjárhagsstöðu stofnunarinnar á hverjum tíma og tilganginum með lánveitingum hennar, sbr. nánar ákvæði 22.-23. gr. reglugerðar þessarar.

Óheimilt er að gefa eftir veitt lán, þ.m.t. áhættulán. Frá þessu má þó gera undantekningar þegar sérstakar aðstæður mæla með, svo sem þegar lán eru ekki með haldbærum tryggingum og það samræmist innheimtuhagsmunum stofnunarinnar. Leita skal umsagnar Ríkisendurskoðunar áður en einstök lán eru gefin eftir.

19. gr.

Byggðastofnun getur, í samræmi við hlutverk sitt, stuðlað að stofnun nýrra fyrirtækja samkvæmt ákvörðun stjórnar stofnunarinnar. Þegar fyrir liggur svæðisbundin byggðaaætlun samþykkt af stjórn stofnunarinnar eða stefnumótandi byggðaaætlun samþykkt af Alþingi skal hafa hliðsjón af þeim varðandi stofnun nýrra fyrirtækja.

Til að stuðla að stofnun nýrra fyrirtækja getur Byggðastofnun veitt aðstoð og ráðgjöf við undirbúning, svo og veitt lán, ábyrgðir og óafturkræf framlög. Fjárhagsleg fyrirgreiðsla Byggðastofnunar skal miðast við að stofnunin sé ekki sjálf beinn þátttakandi í atvinnurekstri.

Byggðastofnun er þó heimilt að taka þátt í félagi með hlutafjárframlagi eða öðrum stofnframlögum, sem eigandi, ef um er að ræða eignarhalds-, fjárfestingar- eða þróunarfélag, þ.m.t. atvinnuþróunarfélög, sbr. 10. gr. laga nr. 64/1985, sbr. lög nr. 39/1991, með síðari breytingum.

Þrátt fyrir ákvæði 2. mgr. er Byggðastofnun ávallt heimilt að verja kröfur sínar með því að breyta þeim í hlutafé, enda sé það gert við nauðasamninga, sem fram fari samkvæmt lögum um gjaldþrotaskipti o.fl., nr. 21/1991. Þá er Byggðastofnun heimilt að breyta fullnustueignum í hlutafé þegar það er talið vera fjárhagslega hagkvæmasta leiðin til að verja innheimtuhagsmuni stofnunarinnar.

Þjóða skal til sölu á almennum markaði þau hlutabréf sem Byggðastofnun á og skal við það miðað að hlutabréfin séu auglýst til sölu eigi sjaldnar en einu sinni á ári. Heimilt er einnig að setja bréfin í sölu á viðurkenndum hlutabréfamarkaði.

Ákvæði þessarar greinar taka ekki til hlutafjáreignar Byggðastofnunar í eignarhalds-, fjárfestingar- og þróunarfélögum, þ.m.t. atvinnuþróunarfélögum, en stjórn Byggðastofnunar er heimilt að selja hlutabréf stofnunarinnar í slíkum félögum.

20. gr.

Með tilliti til hlutverks Byggðastofnunar, sbr. 2. gr. laga nr. 64/1985, er stjórn stofnunarinnar heimilt að ákveða að stofnunin taki þátt í eignarhalds-, fjárfestingar- og þróunarfélögum með allt að 40% eignaraðild. Skilyrði slíkrar aðildar er að fagfjárfestar, fyrirtæki í einkaeigu og einstaklingar eigi a.m.k. 20% hlutafjár í slíkum félögum. Þá skal stofnunin hafa samstarf við fjárfestingarsjóði og lánastofnanir, eftir því sem við á, um fyrirgreiðslu til verkefna sem samrýmast hlutverki hennar.

IX. KAFLI Önnur ákvæði.

21. gr.

Forsætisráðherra skal gefa Alþingi árlega skýrslu um starfsemi stofnunarinnar. Í skýrslunni skal m.a. gerð grein fyrir þeim byggðaaætlunum sem unnið hefur verið að hjá Byggðastofnun á liðnu ári og hlotið hafa samþykki, auk framkvæmdar á þeim byggðaaætlunum sem í gildi eru.

Ársreikningum skal fylgja skrá yfir lánveitingar og óafturkræf framlög Byggðastofnunar.

22. gr.

Tekjur Byggðastofnunar eru eftirfarandi:

1. Tekjur af eignum Byggðasjóðs samkvæmt lögum nr. 97/1976.
2. Framlag úr ríkissjóði eins og ákveðið er í fjárlögum hverju sinni.
3. Vaxta- og fjármagnstekjur.
4. Aðrar tekjur.

Byggðastofnun skal varðveita raungildi eigin fjár síns. Eignir og tekjur Byggðastofnunar skulu hverju sinni hrökkva til að greiða fjárskuldbindingar stofnunarinnar. Útgjöld stofnunarinnar, að meðtöldum framlögum á afskriftareikning vegna áhættu í lánveitingum, ábyrgðum og hlutafjárþátttöku, skulu takmarkast við þau framlög sem hún fær á fjárlögum hverju sinni, að viðbætti þeirri ávöxtun sem hún hefur af fjármunum sínum og öðrum tekjum.

Byggðastofnun skal mynda afskriftareikning útlána er sýni á hverjum tíma þá áhættu sem tekin hefur verið og fólgin er í útlánum stofnunarinnar. Jafnhraðan og ákvarðanir eru

teknar um lánveitingar, ábyrgðir og hlutafjárþátttöku skal taka tillit til þeirrar áhættu sem af þeim leiðir með framlagi í afskriftareikning. Forstjóri stofnunarinnar skal leggja mat á áhættuna í hverju tilviki fyrir sig. Á hverju ári skal ekki tekin meiri áhætta samtals en samsvarar þeirri fjárhæð sem talið er mögulegt að leggja í afskriftareikning samkvæmt rekstraráætlun, sbr. 5. gr. þessarar reglugerðar.

Árleg framlög í afskriftareikning vegna áhættulána skulu takmarkast við 8% af eiginfjárstöðu í upphafi árs. Áhætta í einstökum lánveitingum skal ekki fara yfir 50% í hverju tilviki, nema verið sé að vinna gegn yfirvofandi röskun byggðar, sbr. 2. mgr. 3. gr. laga nr. 64/1985.

Við gerð ársreiknings fyrir stofnunina skal Ríkisendurskoðun leggja mat á stöðu útlána og áhættufjármuna stofnunarinnar í samræmi við góðar reikningsskilaaðferðir. Telji hún að afskriftareikningurinn sýni ekki þá áhættu sem fólgin er í útlánum stofnunarinnar skal hún mæla fyrir um viðbótarframlag sem nægir til þess að efnahagsreikningurinn gefi glögga mynd af stöðu útlána og annarra áhættufjármuna.

23. gr.

Byggðastofnun er heimilt innan ramma fjárlaga að taka lán til starfsemi sinnar innanlands eða erlendis, annaðhvort í eigin nafni eða fyrir milligöngu annarra aðila, þannig að ráðstöfunarfé stofnunarinnar verði a.m.k. 0,5 af hundraði þjóðarframleiðslu. Við undirbúning fjárlaga skal Byggðastofnun leggja fram tillögu um lánsfjárheimild ásamt sundurliðun á því til hvaða verkefna eigi að verja fénu.

24. gr.

Stjórnarmenn og allir starfsmenn Byggðastofnunar eru bundnir þagnarskyldu um atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt skulu fara samkvæmt lögum, fyrirmælum yfirboðara eða eðli málsins. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

25. gr.

Stjórnarmaður skal ekki taka þátt í meðferð máls er varðar fyrirtæki ef hann situr í stjórn þess eða er starfsmaður þess. Hann skal einnig víkja ef hann er verulega fjárhagslega háður fyrirtæki vegna eignaraðildar, viðskipta eða af öðrum ástæðum. Sama gildir um þátttöku stjórnarmanns í meðferð máls er varðar aðila sem eru honum svo persónulega tengdir að hætta sé á að hann fái ekki litið hlutlaust á málið. Við upphaf stjórnarsetu ber stjórnarmanni að leggja fram yfirlit yfir þau fyrirtæki sem hann telur að svo sé ástatt um að hann geti ekki tekið þátt í afgreiðslu á málefnum þeirra. Hann skal einnig tilkynna ef breytingar verða á högum hans að þessu leyti.

26. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í 24. gr. laga nr. 64/1985, um Byggðastofnun, sbr. 3.-4. gr. laga nr. 39/1991, svo og með vísan til 61. gr. samningsins um Evrópska efnahagssvæðið, sbr. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 2/1993, um lagagildi samningsins hér á landi.

Reglugerð þessi öðlast gildi við birtingu. Við gildistöku hennar fellur brott reglugerð nr. 51/1992, um sama efni, sbr. breytingar á þeirri reglugerð nr. 290/1994 og nr. 153/1995.

Forsætisráðuneytinu, 8. maí 1998.

Davíð Oddsson.

Guðmundur Árnason.